

STAV GRAĐANA O POTENCIJALNIM TEMAMA KONAČNOG SPORAZUMA IZMEĐU KOSOVA I SRBIJE

NOVEMBAR 2019. GODINE

STAV GRAĐANA O POTENCIJALNIM TEMAMA KONAČNOG SPORAZUMA IZMEĐU KOSOVA I SRBIJE

NOVEMBAR 2019. GODINE

Pripremile: Jeta Krasniqi, Violeta Haxholli i Eugen Cakolli

COPYRIGHT © 2019. Kosova Democratic Institute (KDI).

Demokratski institut Kosova zadržava sva prava i nije dozvoljeno da se nijedan deo ovog izdanja kopira ili prenese u bilo kakvom obliku, mehaničkom ili elektronskom, uključujući fotokopiranje ili bilo koji sistem čuvanja ili izvođenja materijala bez pismenog odobrenja izdavača. Publikacija se može reprodukovati ili preneti samo u slučaju upotrebe u nekomercijalne svrhe. Bilo kada i bilo ko bude koristio citate ili različite materijale ovog izdanja, dužan je da jasno navede izvor odakle su citati preuzeti ili materijale koji su korišćeni.

Za svaku pohvalu, primedbu, kritiku ili sugestiju, molimo vas da nas kontaktirate na sledeće načine:

Adresa: Ul. Bajram Kelmendi, br. 45,
10 000, Priština, Kosovo.

Tel.: +383 (0)38 248 038

E-mail: info@kdi-kosova.org

Veb sajt: www.kdi-kosova.org

Napomena: Ovaj izveštaj je rezultat istraživanja koje je sprovedeno u okviru projekta „Evropska perspektiva – izgradnja nacionalnog konsenzusa za normalizaciju odnosa sa Srbijom“, koji finansira ambasada Švajcarske u Prištini. Sadržaj ovog izveštaja je isključiva odgovornost Kosovskog demokratskog instituta, i ni pod kojim okolnostima se neće smatrati da odražava stavove ambasade Švajcarske u Prištini.

SADRŽAJ

UVOD - 6

METODOLOGIJA - 7

POLITIČKI KONTEKST O DIJALOGU IZMEĐU KOSOVA I SRBIJE - 8

REZULTATI ISTRAŽIVANJA JAVNOG MNJENJA - 11

- 12** PITANJE 1 – Da li mislite da buduća vlada treba otvoriti put dijalogu sa Srbijom, obustavom takse?
- 14** PITANJE 2 - Da li razumete značaj izraza „korekcija granica“?
- 16** PITANJE 3: Da li razumete šta znači/podrazumeva „Zajednica opština sa srpskom većinom sa izvršnim nadležnostima“?
- 18** PITANJE 4: Koje sledeće elemente, po vašem mišljenju treba uključiti u sporazum između Kosova i Srbije?

ZAKLJUČCI - 22

UVOD

Istraživanje javnog mnjenja „Stav građana o potencijalnim temama konačnog sporazuma između Kosova i Srbije“ je deveto u nizu koje Kosovski demokratski institut (KDI) sprovodi od 2016. godine, kako bi ukazao na stavove građana o procesu dijaloga između Kosova i Srbije. Rezultati ovih istraživanja javnog mnjenja takođe imaju za cilj da predstavljaju stav građana o njihovim očekivanjima o budućnosti dijaloga između Kosova i Srbije, koje bi trebalo uzeti u obzir sve zainteresovane strane u ovom procesu.

Od odluke Vlade Kosova od 21. novembra 2018. godine, dijalog između Kosova i Srbije i dalje je obustavljen. Uprkos insistiranju međunarodnih predstavnika da se strane vrate za pregovaračkim stolom, nije bilo promena u stavovima strana ni godinu dana nakon uvođenja ove mere. Tačnije, Srbija je odbila da se vrati dijalogu bez ukidanja 100% takse od strane Kosova, što je potonja odbilo da učini.

Izveštaj devetog istraživanja javnog mnjenja odražava stavove građana o političkim kretanjima, posebno o 100% taksi na proizvode iz Srbije i BiH, tezi o korekciji granica, zajednici opština sa srpskom većinom i o elementima koje

treba da sadrži konačni sporazum između Kosova i Srbije. Prvi deo izveštaja odražava rezultate istraživanja javnog mnjenja u vezi sa razumevanjem građana o tezi korekcije granica i zajednici opština sa srpskom većinom, kao i njihovim stavovima o 100% taksi nad Srbijom i BiH. Ovo istraživanje naglašava i stav građana o elementima koje treba da sadrži mogući konačni sporazum između Kosova i Srbije. Dok u drugom delu izveštaja predstavljeni su zaključci nalaza istraživanja javnog mnjenja.

Cilj ovih istraživanja je promovisanje transparentnosti, odgovornosti i odgovorne demokratije. Istraživanje je organizovano u okviru projekta: „Evropska perspektiva – izgradnja nacionalnog konsenzusa za normalizaciju odnosa sa Srbijom2“ koji finansira Švajcarsko federalno odeljenje za spoljne poslove.

METODOLOGIJA

Istraživanje je sprovedeno na nivou zemlje koristeći metodu sistematske slučajnosti, uzorkom od 1070 anketiranih izrađena za obezbeđivanje reprezentativnog uzorka, raspoređena prema etničkoj pripadnosti: Albanci, Srbi i nesrpske manjine, rasprostranjenosti prema prebivalištima (urbanim/ruralnim) i demografskom sastavu. Anketa je sprovedena u vremenskom periodu od 2. do 8. septembra

2019. godine. Verovatnoća greške je $\pm 3\%$ u izboru za interval poverenja od 95%. Izbor domaćinstva je izvršen koristeći sistematsku metodu slučajnosti, kao i sprovođenje ankete sa osobom koja ima najbliži prvi rođendan uzrasta preko 18 godina. Anketa je sprovedena licem u lice, pri čemu anketar čita pitanja i upisuje odgovor na elektronskom upitniku.

**REZULTATI
ISTRAŽIVANJA
JAVNOG
MNJENJA**

PITANJE

Da li mislite da buduća vlada treba da ukidanjem takse otvori put dijalogu sa Srbijom?

Dana 21. novembra navršava se godina od kada je Vlada Kosova na čelu sa Ramushom Haradinajem donela odluku o uvođenju 100% takse nad proizvodima iz Srbije i BiH.¹ Ova mera je uticala na sam proces dijaloga, jer je Srbija odbila da učestvuje u dijalogu bez ukidanja ove mere. Od tada Vlada Kosova je suočena stalnim zahtevima i pritiscima međunarodne zajednice da suspenduje taksu kako bi se proces dijaloga mogao nastaviti. Taksa je prouzrokovala i razdore među partnerima vladajuće koalicije, s obzirom na to da je PDK podržavala ukidanje takse, dok je AAK smatrala da taksa treba da ostane na snazi. Predsednik PDK-a g. Kadri Veseli predložio je da taksa bude privremeno suspendovana na 120 dana, kao mera poverenja u SAD i EU.² Međutim, izjave predstavnika PDK-a u vezi sa taksom su se naročito promenile tokom predizborne kampanje, tokom koje su oni izrazili podršku nastavku održavanja ove mere.³ S druge strane politički subjekti LDK i LVV smatrali su da Srbiji treba uvesti puni reciprocitet, dok su taksu smatrali kao odluku koju je prethodna Vlada donela bez istinske analize.

Međunarodni faktor počeo je vršiti pritisak i na Srbiju da odustane od međunarodne kampanje protiv države Kosovo.

To je artikulirano i od strane specijalnog izaslanika Stejt departmenta za Zapadni Balkan g. Matthew Palmer, koji je izjavio da bi Kosovo trebalo suspendovati taksu, ali i Srbija treba da zaustavi svoju kampanju o „povlačenju priznavanja“ Kosova.⁴ Trenutno Kosovo se nalazi u procesu uspostavljanja novih institucija upravljanja i pitanje takse će biti jedna od tema koja ostaje povezana sa procesom dijaloga s kojom treba da se bavi ova Vlada. Iz tog razloga, u ovoj anketi građanima je postavljeno pitanje u vezi sa njihovim stavom o tome da li buduća vlada treba da otvori put dijalogu sa Srbijom suspenzijom takse?

Odgovor 59% anketiranih građana ocenilo je da Vlada ne bi trebalo da suspenduje taksu da bi otvorila put dijalogu, dok je 34% njih mišljenja da se to treba desiti. S druge strane 8 % građana je odgovorilo da ne znaju koju odluku trebalo bi doneti Vlada u vezi sa ovim pitanjem.

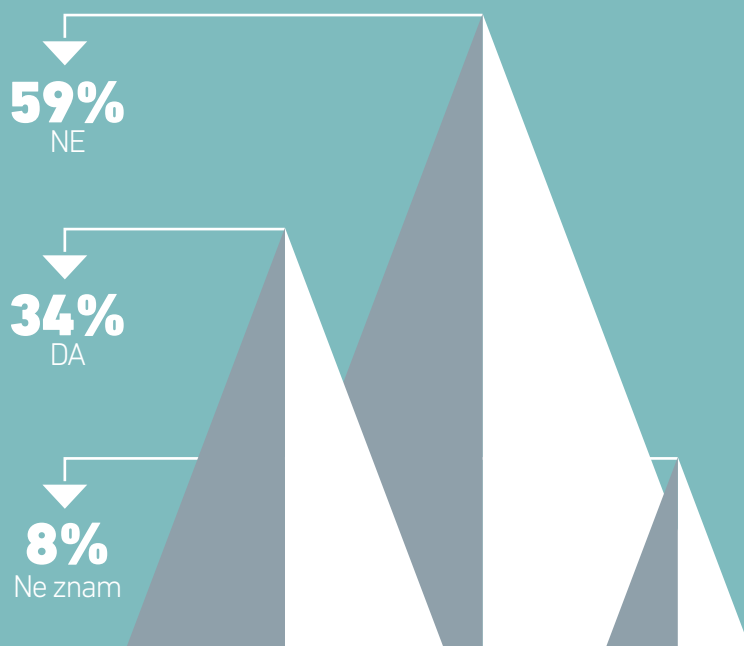
1 Pogledajte odluku Vlade od 21. novembra 2018. godine na: <http://kryeministri-ks.net/wp-content/uploads/2018/11/Lista-e-mallrave-te-perjashtuara.pdf>

2 Koha Net, „Veseli predlaže da se taksa suspenduje na 120 dana“, 28. januar 2019. godine. na: <https://www.koha.net/arberi/142112/veseli-propozon-qe-taksa-te-pezullohet-per-120-dite/>

3 Pogledajte izjavu Enver Hoxhaj od 6. septembra 2019. godine na: <https://zeri.info/zgjedhjet-2019/285525/partite-politike-thone-se-taksa-mbetet-edhe-pas-zgjedhjeve/>

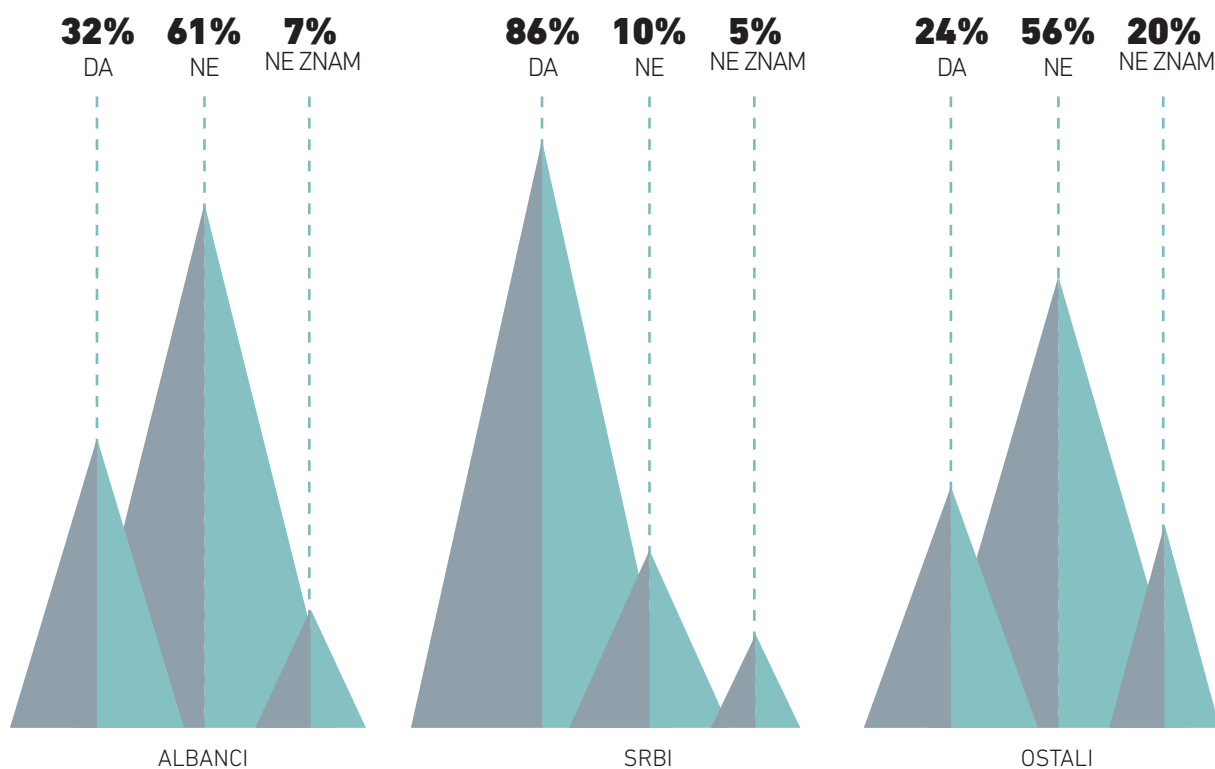
4 <https://klankosova.tv/matthee-palmer-serbia-ti-ndale-cnjojhet-kosova-ta-heqe-taksen/>

Odgovor **59%** anketiranih građana ocenilo je da Vlada ne bi trebalo da suspenduje taksu da bi otvorila put dijalogu, dok je **34%** njih mišljenja da se to treba desiti. S druge strane **8%** građana je odgovorilo da ne znaju koju odluku trebalo bi doneti Vlada u vezi sa ovim pitanjem.

Prema etničkoj pripadnosti, razlike se javljaju u odgovorima anketiranih iz nealbanske zajednice, srpske zajednice i drugih nevećinskih zajednica. O tome da bi kosovska vlada trebalo sa suspenduje taksu kako bi otvorila put dijalogu misle 86% anketiranih iz srpske zajednice, naspram 32% anketiranih iz albanske zajednice, dok 24% anketiranih iz

drugih nevećinskih zajednica dele isto mišljenje. S druge strane, o tome da taksa treba ostane i dalje na snazi, misle 61% anketiranih iz albanske zajednice, 56% anketiranih iz drugih nevećinskih zajednica i 10% anketiranih iz srpske zajednice.

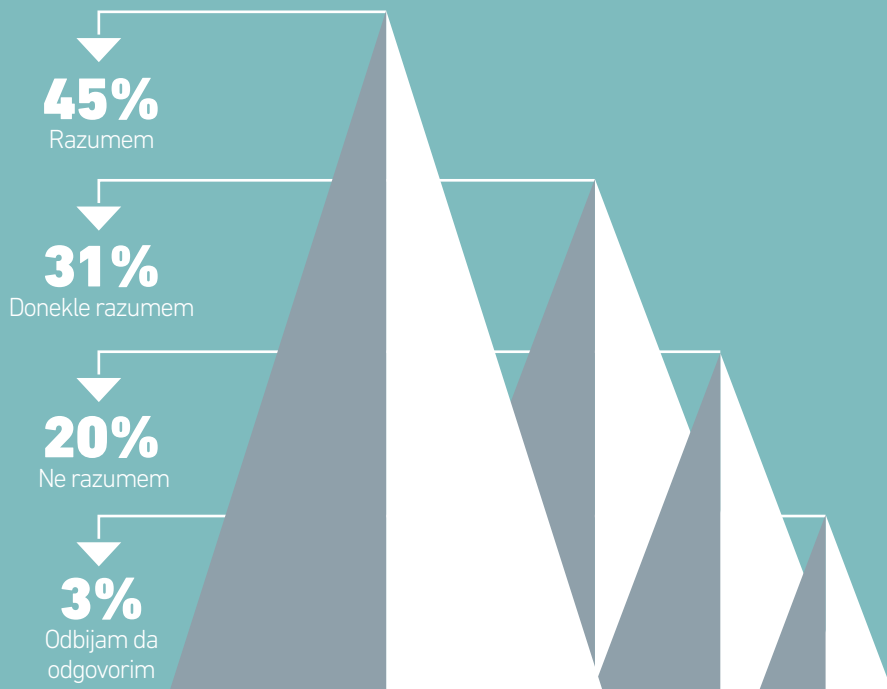
PITANJE

Da li razumete značenje izraza „korekcija granica“?

Kada je ideju o 'korekciji granica' u javnost predstavio predsednik Tači 2017. godine, postojala je neizvesnost o tome šta znači izraz „korekcija granica“. Predsednik Tači je insistirao da to podrazumeva spajanje Preševske doline sa Republikom Kosovo, dok je u javnost izražena zabrinutost o tome da korekcija granica znači razmenu teritorija između Kosova i Srbije, tačnije razmenu severnog dela Kosova sa Preševskom dolinom u Srbiji. Čak ni predsednik Tači nije uspeo da razjasni zašto bi Srbija pristala da daje Kosovu deo svoje teritorije, a da i ona ne zatraži deo teritorije Kosova. U međuvremenu nisu nedostajale razrade drugih teza koje su doprinele različitim tumačenjima vezanim za ovaj izraz.

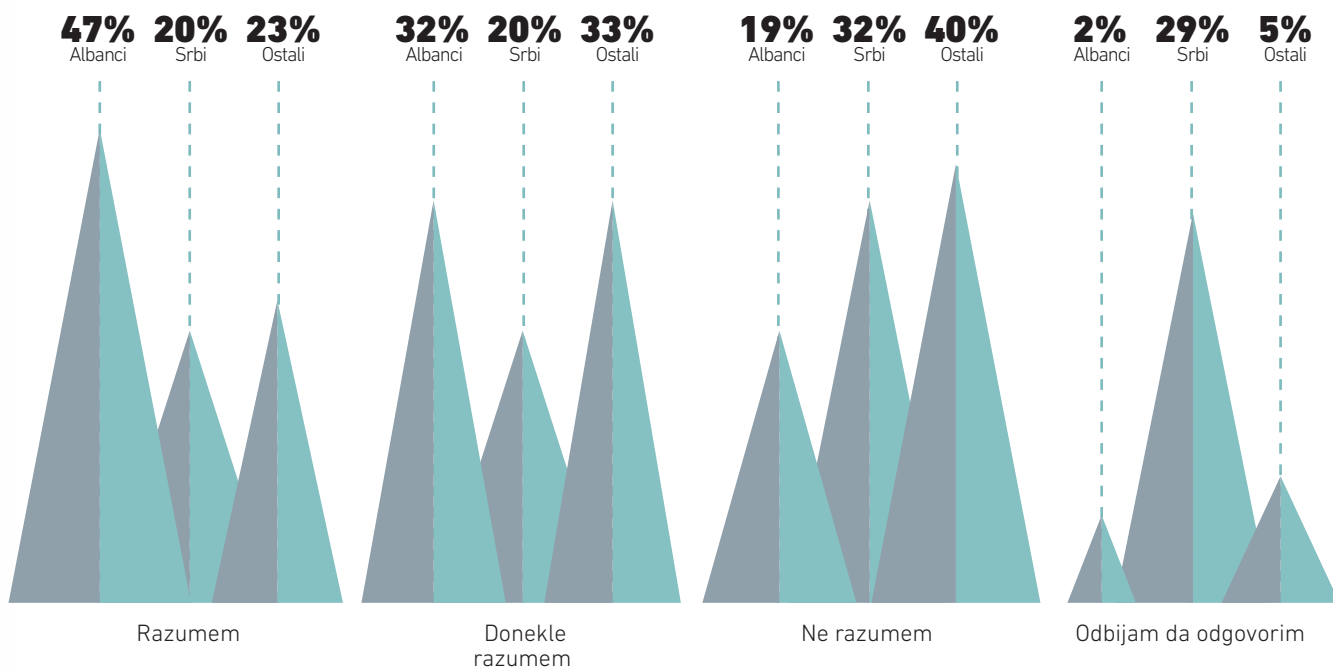
Uzimajući u obzir dvostruki značaj koji bi mogla imati teza „korekcija granica“ KDI je pitao građane Kosova da li razumeju značenje izraza „korekcija granica“. S tim u vezi, 45% anketiranih je odgovorilo da razumeju značenje ovog izraza, naspram 31% anketiranih koji su izjavili da donekle razumeju i 20% anketiranih koji su izjavili da ne razumeju šta podrazumeva izraz 'korekcija granica'. Dok je samo 3% anketiranih odbilo da daju odgovor na ovo pitanje.

S tim u vezi, **45%** anketiranih je odgovorilo da razumeju značenje ovog izraza, naspram **31%** anketiranih koji su izjavili da donekle razumeju i **20%** anketiranih koji su izjavili da ne razumeju šta podrazumeva izraz 'korekcija granica'. Dok je samo **3%** anketiranih odbilo da daju odgovor na ovo pitanje.

Odgovori po etničkoj pripadnosti pokazali su razlike među zajednicama u pogledu razumevanja teze „korekcija granica“. Tako je 47% anketiranih iz albanske zajednice izjavilo da razumeju značenje izraza „korekcija granica“, naspram samo 20% anketiranih iz srpske zajednice i 23% anketiranih iz drugih nevećinskih zajednica, koji dele isto mišljenje. S druge strane, 51% anketiranih iz albanske zajednice, 52% iz srpske zajednice i 73% iz drugih nevećinskih zajednica, izjavilo je da generalno u

potpunosti ne razumeju ovaj koncept, razlikujući se od odgovora da donekle razumeju do onog da ne razumeju. S druge strane 29% anketiranih iz srpske zajednice, 5% iz drugih nevećinskih zajednica i 2% iz albanske zajednice odbilo je da odgovori na ovo pitanje.

PITANJE

Da li Vam je jasno šta znači/
podrazumeva „Zajednica
opština sa srpskom većinom
sa izvršnim ovlašćenjima?

Sporazum između Kosova i Srbije o osnivanju Zajednica opština srpskom većinom je postignut u Briselu još 2013. godine, u okviru Prvog sporazuma o principima normalizacije odnosa između Kosova i Srbije.⁵ Međutim, dve godine kasnije, u 2015. godini, stranke složile o opštim principima Zajednice⁶, koji su odredili ključne elemente za uspostavljanje ovog mehanizma.⁷ Oba ova sporazuma su dočekana ozbiljnim kritikama na Kosovu, što je izazvalo zabrinutost zbog mogućnosti uspostavljanja trećeg nivoa vlasti koji bi mogao ugroziti unitarni karakter države Kosovo. Tada su takođe organizovani protesti od jednog dela političkog spektra, a u Skupštini Kosova je bačen i suzavac. Nakon institucionalne blokade koja je nastala kao rezultat protivljenja ovom Sporazumu, tadašnja predsednica gđa Atifete Jahjaga se obratila Ustavnom sudu kako bi protumačio Sporazum iz 2015. godine o zajednici opština sa srpskom većinom. Sud je došao do zaključka da principi razrađeni u sadržaju Sporazuma o pridruživanju nisu u potpunosti u skladu sa duhom Ustava i presudio je da i akt Vlade i Statut o osnivanju zajednice moraju biti u skladu sa odgovarajućim ustavnim poglavljima.⁸

Presuda Ustavnog suda je uticala na raspoloženje srpskih predstavnika da preduzmu neophodne korake za osnivanje Zajednice u skladu sa Ustavom Republike Kosovo. Kao rezultat toga, ovaj mehanizam još uvek nije uspostavljen, međutim, mogućnost da ovo pitanje bude deo razgovora u završnoj fazi dijaloga između Kosova i Srbije, gde god da se ovaj proces nastavi i u ovom slučaju bi se Zajednici mogla dodeliti izvršna ovlašćenja. Bilo je različitih tumačenja kako bi ova zajednica trebala da izgleda, da li treba da ima ovlašćenja jedne nevladine organizacije ili mehanizma za donošenje odluka sa izvršnom vlašću. U diskusijama se rešavao i uticaj koji bi Zajednica opština sa srpskom većinom mogla da ima na unitarno unutrašnje funkcionisanje države Kosovo, odnose koje bi stvorio između srpske zajednice na Kosovu i države Srbije i funkcionisanje države Kosovo kao multietničkog društva. Imajući to u vidu, KDI je želeo da zna mišljenje građana o Zajednici, odnosno koliko im je jasno šta znači Zajednica opština sa srpskom većinom sa izvršnim ovlašćenjima.

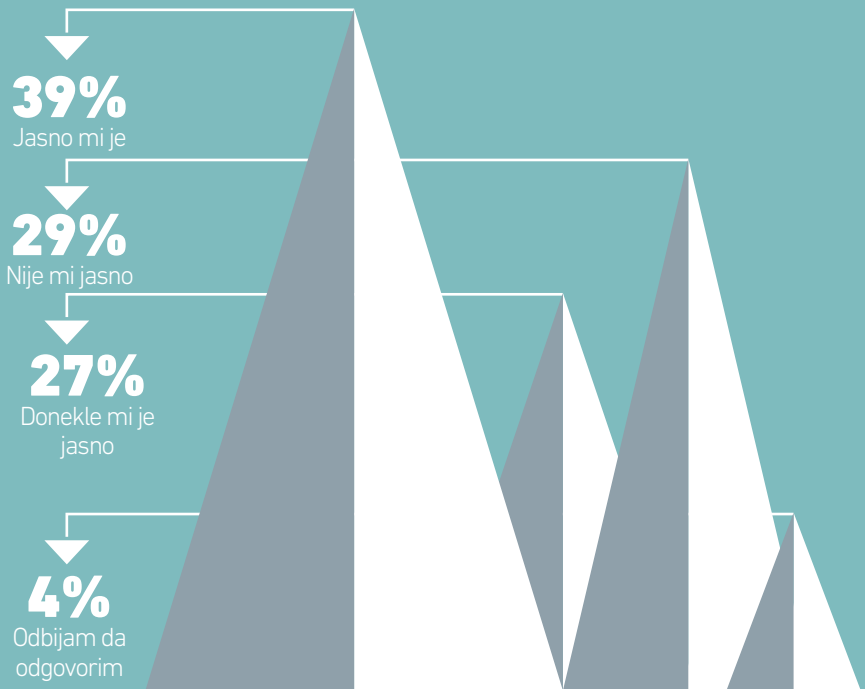
5 Vidite Prvi sporazum o principima normalizacije odnosa između Kosova i Srbije od 19. aprila 2013. godine na, http://www.votaime.org/Uploads/Data/Documents/TekstiiMarreshjes_19prill2013_HGXf5EDTG4.pdf

6 Vredi naglasiti da je Skupština Kosova ratifikovala samo prvi sporazum o principima, a Principi zajednice nisu izneti na ratifikaciju tvrdeći da su oni proizvod osnovnog sporazuma.

7 Vidite o principima osnivanja Zajednice opština sa srpskom većinom od 25. avgusta na, http://www.votaime.org/Uploads/Data/Documents/TekstiiMarreshjes_25gusht2015_EVdK4S6aE9.pdf

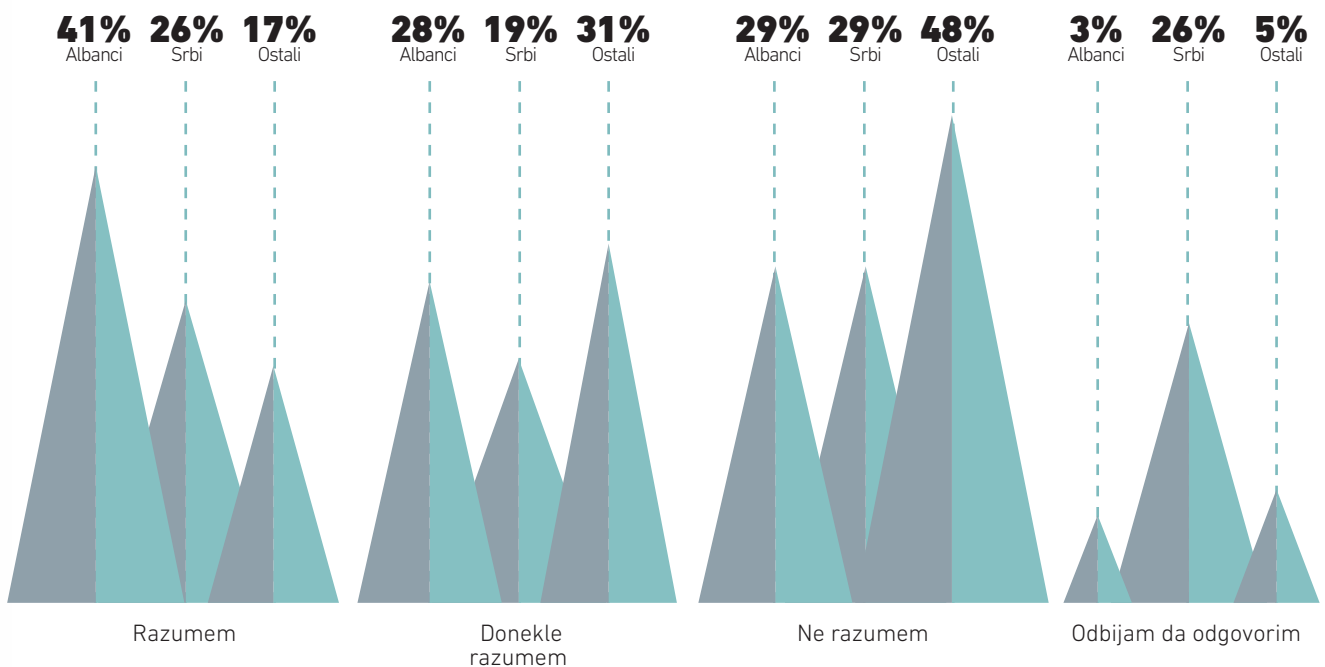
8 Vidite Rešenje Ustavnog u vezi sa Sporazumom o zajednici od 23. decembra 2015. godine na, http://gjk-ks.org/ep-content/uploads/vendimet/gjk_ko_130_15_shq.pdf

U vezi sa tim, **39%** anketiranih građana odgovorilo je da razume šta ovaj izraz znači, prema **29%** anketiranih građana koji su izjavili da ne razumeju šta znači Zajednica sa izvršnim ovlašćenjima. Međutim, **27%** je reklo da im je ovaj izraz donekle jasan. Međutim, **4%** anketiranih građana je odbilo da odgovori na ovo pitanje.

Što se tiče etničke podele, 41% anketiranih iz albanske zajednice izjavilo je da im jasno šta znači izraz Zajednica opština sa srpskom većinom sa izvršnim ovlašćenjima, prema 26% građana iz srpske zajednice i 17% građana iz ostalih nevećinskih zajednica većina koji su imali isti stav. Da nije jasno šta ovaj izraz znači je izjavilo 48% anketiranih iz ostalih nevećinskih zajednica, prema 29% anketiranih iz albanske i srpske zajednice koji su dali slične izjave. Međutim, 31% anketiranih iz ostalih nevećinskih zajednica, 28% anketiranih iz albanske zajednice i 19% anketiranih iz srpske zajednice

izjavilo da im je donekle jasno šta znači Zajednica opština sa srpskom većinom sa izvršnim ovlašćenjima. Na ovo pitanje je odbilo da odgovori 26% anketiranih iz srpske zajednice, 5% anketiranih iz ostalih nevećinskih zajednica i 3% anketiranih iz albanske zajednice.

PITANJE

Koje bi teme, prema vašem mišljenju, trebale biti uključene u sporazum između Kosova i Srbije?

Od početka procesa dijaloga, martu 2011. godine, Kosovo i Srbija postigli su oko 33 sporazuma, uključujući osnovne sporazume, dogovorene zaključke, planove za sprovođenje i sporazume o kojima su ponovo pregovarani.⁹ Ovi sporazumi su postignuti u nekoliko oblasti, uključujući civilne registre, katastarske registre, integrisano upravljanje granicom, diplomatiju, oblast pravosuđa, energetike, telekomunikacija, policije, regionalne saradnje, raspuštanje nekih paralelnih srpskih struktura na Kosovu, carinske pečate i druge oblasti. Međutim, ostaje mnogo pitanja koja još uvek nisu rešavana u procesu dijaloga. U vezi sa tim je, 2016. godine, bivša glavna pregovaračica za dijalog, gđa Edita Tahiri, izjavila da se u dijalogu očekuje da se razgovara o temama kao što su ratne reparacije, pitanje nestalih lica, povratak penzijskih fondova, sukcesija itd.¹⁰ Sa druge strane, bivši premijer Kosova, g. Ramush Haradinaj, je objavio Nacrt sporazuma koji uključuje pitanja koja bi, prema njemu, trebalo da budu sadržana u konačnom sporazumu između Kosova i Srbije.¹¹

Trenutno je proces dijaloga obustavljen i budućnost ovog procesa ostaje nejasna. Takođe nije poznato o kojim će se temama razgovarati u ovom procesu i koje mogu biti deo potencijalnog sveobuhvatnog pravno obavezujućeg sporazuma između Kosova i Srbije.

U vezi sa tim, KDI želi da zna mišljenje građana Kosova u vezi sa temama koje, prema proceni, treba da sadrži sporazum između Kosova i Srbije. Jedno od pitanja koje su građani procenili kao ključno je pitanje nestalih lica, odnosno sa 71% podrške. Ali su u visokim procentom procenjeni ratni zločini (60%) i nadoknada štete koja je nastala tokom rata (59%), koji bi, prema mišljenju građana, trebali da budu sastavni deo sporazuma između Kosova i Srbije. Nadalje, građani smatraju i izvinjenje važnim delom sporazuma sa 56% i povratak penzijskog fonda sa 41%. Međutim, sa 38%, je procenjeno uzajamno priznavanje što bi, prema mišljenju građana, takođe trebalo da bude jedan od elemenata ovog sporazuma.

Sa druge strane, na nivou od 25% i niže, građani su procenili da bi pitanja kao što su: povratak artefakata (25%), članstvo Kosova u međunarodnim organizacijama (23%), korekcija granica (20%), ekonomska saradnja (14%), demarkacija granice između dveju država (13%), unapređenje prava albanske zajednice u Srbiji (12%), saradnja omladine (9%), sukcesija (8%), kulturna saradnja (7%), unapređenje prava srpske zajednice na Kosovu (6%) i Zajednica opština sa srpskom većinom (5%), trebala biti deo ovog sporazuma.

⁹ Sve sporazume postignute u okviru dijaloga između Kosova i Srbije možete pronaći na <http://votaime.org/Public/Dialog>

¹⁰ Insajderi, izjava Edite Tahirit: „Pet novih tema o kojima se može razgovarati u Briselu” <https://insajderi.com/pese-temat-e-reja-qe-mund-te-diskutohen-ne-bruksel/>

¹¹ Sveobuhvatni sporazum između Republike Kosovo i Republike Srbije, decembar 2018. godine, na, http://www.votaime.org/Uploads/Data/Documents/DraftMarreshjaGjithperfshiresendermjetKosovesdheSerbise_zGN5KTvtnm_Rjv5CWWhpTz.pdf

Sa druge strane, na nivou od **25%** i niže, građani su procenili da bi pitanja kao što su: povraćaj artefakata (**25%**), članstvo Kosova u međunarodnim organizacijama (**23%**), korekcija granica (**20%**), ekonomska saradnja (**14%**), demarkacija granice između dveju država (**13%**), unapređenje prava albanske zajednice u Srbiji (**12%**), saradnja omladine (**9%**), sukcesija (**8%**), kulturna saradnja (**7%**), unapređenje prava srpske zajednice na Kosovu (**6%**) i Zajednica opština sa srpskom većinom (**5%**), trebala biti deo ovog sporazuma.

Prema etničkoj pripadnosti su se pojavile razlike u odgovorima građana iz albanske, srpske i ostalih nevećinskih zajednica. Npr, građani albanske zajednice sa 73% i građani ostalih nevećinskih zajednica sa 64% su procenili pitanje nestalih lica kao jedan od glavnih elemenata koji bi sporazum između Kosova i Srbije trebao da sadrži, a građani srpske zajednice su, sa 60%, procenili unapređenje prava srpske zajednice na Kosovu, kao jedan od glavnih elemenata koji, prema njihovom mišljenju, ovaj sporazum treba da sadrži.

	ALBANCI
Unapređenje prava srpske zajednice na Kosovu	73%
Unapređenje prava albanske zajednice u Srbiji	62%
Zajednica opština sa srpskom većinom	61%
Korekcija granica	59%
Demarkacija granice između Kosova i Srbije	42%
Uzajamno priznavanje	40%
Članstvo Kosova u međunarodnim organizacijama	26%
Sukcesija	23%
Kazna za ratne zločine	21%
Izvinjenje	13%
Nestala lica	14%
Nadoknada štete koja je nastala tokom rata	11%
Ekonomska saradnja	9%
Saradnja omladine	9%
Kulturna saradnja	6%
Povraćaj penzijskog fonda	4%
Povraćaj artefakata, knjiga	3%
Ostalo	0%

Sa druge strane, građani iz albanske zajednice su, sa 59%, procenili izvinjenje kao jedan od elemenata koji bi sporazum između Kosova i Srbije trebao da sadrži, a građani iz srpske zajednice su ovaj element procenili sa samo 11%. I kod međusobnog priznavanja, postoji značajna razlika između građana albanske i srpske zajednice, pri čemu su prvi sa 40% procenili da bi priznavanje trebalo da bude jedan od sastavnih elemenata sporazuma, a ostali sa samo 7%. Kao važan element sporazuma, građani iz srpske zajednice, sa 47%, smatraju da bi sastavno pitanje sporazuma trebalo da bude Zajednica opština sa srpskom većinom, za razliku od građana albanske zajednice koji su ga procenili sa samo 3% kao elemenata koji treba biti uključen u sporazum dijaloga između Kosova i Srbije.

SRBI	OSTALI
32%	64%
34%	46%
21%	52%
11%	34%
12%	47%
7%	24%
4%	29%
8%	19%
5%	18%
22%	20%
7%	8%
15%	16%
14%	12%
2%	12%
20%	13%
60%	14%
47%	4%
0%	0%

SAŽETAK

Rezultati istraživanja ovog javnog mišljenja odražavaju ove nalaze:

- 1** Većina građana (59%) smatra da sledeća Vlada ne bi trebala da suspenduje taksu kako bi otvorila put dijalogu sa Srbijom. Međutim, prema etničkoj pripadnosti, 61% anketiranih iz albanske zajednice deli ovo mišljenje, 56% anketiranih iz ostalih nevećinskih zajednica i samo 10% anketiranih iz srpske zajednice.
- 2** Oko 45% anketiranih reklo je da im je jasno šta znači izraz „korekcija granica“. Međutim, 31% anketiranih je reklo da im je donekle jasno, a 20% ispitanika je reklo da im nije jasno šta znači izraz „korekcija granica“. Prema etničkoj pripadnosti, ovaj izraz je jasan za 47% anketiranih iz albanske zajednice, 20% anketiranih iz srpske zajednice i 23% anketiranih iz ostalih nevećinskih zajednica.
- 3** Za 39% građana je jasno šta znači izraz „Zajednica opština sa srpskom većinom sa izvršnim ovlašćenjima“. Međutim, 29% anketiranih građana je izjavilo da im nije jasno, a 27% njih je izjavilo da im je donekle jasno šta ovaj izraz znači. Prema etničkoj osnovi, ovaj izraz je na najvišem nivou jasan građanima iz albanske zajednice sa 41%, prema 26% građana iz srpske zajednice i 17% građana iz ostalih nevećinskih zajednica.
- 4** Prema anketiranim građanima, neki od najvažnijih elemenata koji bi trebalo da sadrži sporazum između Kosova i Srbije su nestala lica (71%), kazne za ratne zločine (60%), nadoknada štete koja je nastala tokom rata (59%) i izvinjenje (56%). Međutim, pojavile su se razlike između građana iz različitih zajednica u vezi sa elementima koje bi sporazum između Kosova i Srbije trebao da sadrži.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Department of Foreign Affairs FDFA